

Svar på Emmi Pajunens och Eve Rämös samt 27 andra ledamöters motion om att göra Vandatillägget för hemvårdsstöd mer flexibelt

VD/2595/00.02.00.03/2021

KK/MM/EJ/AP

Emmi Pajunen och Eve Rämö samt 27 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”I nuläget betalar Vanda hemvårdsstödet kommuntillägg (s.k. Vandatillägg), 160 euro, för ett barn som vårdas hemma med hemvårdsstöd, tills barnet fyller 1 år och 6 månader. Kommuntillägg betalas om familjens alla barn under skolåldern vårdas hemma.

Familjeledighetsreformen väntas träda i kraft 1.8.2022. I den nya modellen görs familjeledigheten mer flexibel och inkomstrelaterade familjeledighetsperioder kan delas upp och tas ut på ett sätt som passar familjen, också delvis samtidigt med hemvårdsstödet ända till barnet fyller två år.

Vi ledamöter som undertecknat motionen föreslår att Vanda utreder och bereder en ändring som gör hemvårdsstödet kommuntillägg mer flexibelt så att det motsvarar den framtida familjeledighetsmodellen.

I och med lagändringen har familjerna i fortsättningen möjlighet att använda sammanlagt cirka 14 inkomstbaserade föräldrapenningsmånader. Om man vill att hemvårdsstödet kommuntillägg möjliggör hemvård tills barnet fyller 1,5 år omfattar behovet av kommuntillägget totalt 4 månader. Om man vill att kommuntillägget ska ha en kostnadseffekt som motsvarar den nuvarande borde stödet betalas ut för sammanlagt 8 månader.

Vi föreslår att Vanda undersöker möjligheten att göra utbetalningen av hemvårdsstödet kommuntillägg mer flexibel så att en familj får kommuntillägg sammanlagt 4 eller 8 månader i sådana hemvårdsstödsperioder som familjen önskar, och som ska användas tills barnet fyller 2 år. Detta ökar också familjernas valfrihet och medför flexibilitet och jämlika möjligheter att ta ut familjeledigheter. En flexibel användning av ledigheterna ger större möjlighet för båda föräldrarna att ta hand om familjens minsta barn hemma och på så sätt göra föräldraskapet mer jämställt. Det skulle också möjliggöra och uppmuntra till hemvård av små barn under 2 år, vars dagvård Vanda betalar mest för.

Samtidigt borde man på nytt se över det krav som utgör villkor för kommuntillägget, dvs. att familjens alla barn under skolåldern ska vårdas hemma. I fortsättningen kan föräldraledigheterna och hemvårdsstödsperioderna användas växelvis och delas upp i flera delar. Kommuntilläggets nuvarande villkor om att familjens alla barn ska tas bort från småbarnspedagogiken betyder att de andra barnen i familjen förflyttas mellan daghemmet och hemmet rentav med en månads mellanrum. Kravet följer inte heller Vandas egna riktlinjer om att försöka öka andelen barn över 3 år i småbarnspedagogiken, i stället för att minska.”

Verksamhetsområdet för fostran och lärande konstaterar följande som sitt svar:

Nuläget

Den lagstadgade vårdpenningen för hemvårdsstöd för barn år 2022 är 350,27 euro/månad för ett 3-årigt barn, 104,86 euro/månad/barn för andra barn under 3 år och 67,38 euro/månad/barn för syskon under skolåldern som fyllt 3 år. Vårdpenningen kompletteras av ett vårdtillägg som kan betalas ut med beaktande av familjens storlek och bruttoinkomst 0–187,45 euro/månad.

Utöver de lagstadgade stöden betalar Vanda ett kommuntillägg med början månaden efter föräldrapenningperiodens slut. Kommuntillägget är 160 euro/månad för familjens yngsta barn, tills dess att barnet fyller 1 år och 6 månader. Nämnden för fostran och lärande har beslutat att avskaffa kommuntillägget från och med 1.8.2022 (24.1.2022 § 7).

Familjeledighetsreformen

Familjeledighetsreformen träder i kraft 1.8.2022. Reformen förändrar det nuvarande systemet vad gäller stödet för hemvård. Om den beräknade tidpunkten för barnets födelse är 4.9.2022, eller om ett adoptivbarn tas i vård 31.7.2022 eller därefter, får familjen föräldradagpenning från och med 1.8.2022 enligt den nya lagen. Om föräldradagpenningen har börjat utbetalas till familjen tidigare, kommer penningen inte att ändras 1.8.2022 enligt den nya lagen.

Enligt den nya lagen betalar FPA ut graviditetspenning för 40 vardagar. Föräldrapenningperioden börjar genast efter graviditetspenningperioden. Föräldrapenningperioden pågår i 320 vardagar. Om barnet har två föräldrar fördelas dagarna jämnt mellan de båda föräldrarna. En del av föräldrapenningdagarna kan överlåtas till den andra föräldern. Föräldrapenningdagarna kan tas ut flexibelt vid de tidpunkter föräldern önskar tills dess att barnet fyller två år.

Arbetsgivaren kan ha rätt att begränsa föräldraledighetsperioderna. Om det passar för arbetsgivaren, kan föräldern använda föräldrapenningen också i korta perioder eller till och med enstaka dagar. En förälder kan arbeta deltid och få partiell föräldrapenning för samma tidsperiod. Beräkningssättet för föräldrapenningens belopp ändras inte i familjeledighetsreformen.

Genom familjeledighetsreformen utökas familjernas valmöjligheter. Reformen gör det möjligt att växla mellan hemvård och småbarnspedagogik under de perioder som passar familjen, ända tills barnet fyller 2 år. Barnet har kvar sin småbarnspedagogikplats också under familjeledighetsperioderna, ifall barnets frånvaro pågår sammanhängande högst 13 veckor.

Information om användning av bidragen

Enligt rapporterna om social- och hälsoskydd (Sosiaali- ja terveysturvan raportteja 14) som Folkpensionsanstalten publicerat år 2019 om barnavårdsbidragens inverkan på mammornas möjlighet att delta på arbetsmarknaden (Lastenhoidon tukien vaikutus äitien osallistumiseen työmarkkinoille) har hemvårdsstödet kommuntillägg inte påverkat mammornas beslut. Om kommuntillägget var mindre än 100 euro eller mellan 100 och 150 euro, är skillnaden inte statistiskt signifikant. Om kommuntillägget var 150–200 euro var mammans betingade sysselsättningssannolikhet 18 procent mindre än för en mamma som inte fått kommuntillägg.

Enligt publikationen Selvitys kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tuen kuntalisistä ja niiden maksatusperusteista sekä palvelusetelistä som Kommunförbundet publicerade år 2020, bedömer 42 procent av kommunerna att utbetalningen av kommuntillägget inte har någon betydande inverkan på familjernas val i fråga om småbarnspedagogikens tjänster. Storleken på hemvårdsstödet kommuntillägg var i genomsnitt 171 euro/barn år 2020. Sammanlagt 55 kommuner betalade ut kommuntillägg år 2020.

Det är flera faktorer som inverkar på tidpunkten när familjerna övergår till att använda småbarnspedagogens tjänster; t.ex. sysselsättningsläget eller hur nöjda familjerna är med de tillgängliga alternativen inom småbarnspedagogikens tjänster. För en del familjer är det också en fråga om värderingar att ta hand om sina barn hemma, och utbetalningen av kommuntillägget antas inte avgöra hur länge barnet vårdas hemma. Kommuntillägget för hemvårdsstöd i Vanda har för närvarande bara betalats ut för barn under 1 år och 6 månader, men en stor del av barn äldre än detta deltar inte heller i småbarnspedagogik i nuläget. Kommuntillägget i sig påverkar därför inte familjernas beslut.

Tidigare beslut

Stadsfullmäktige har i samband med sitt beslutsfattande om stadens budget 2022 och ekonomiplanen 2022–2025 behandlat kommundillägget för hemvårdsstöd för barn och beslutat att det inte ingår i budgeten från och med 1.8.2022.

Nämnden för fostran och lärande har på sitt möte 24.1.2022 § 7 beslutat att kommundillägget för hemvårdsstöd för barn avskaffas från och med 1.8.2022.

Med beaktande av tidigare nämnda faktorer anser nämnden för fostran och lärande att det inte är ändamålsenligt att börja utreda hur utbetalningen av kommundillägget kunde göras mer flexibelt med utbetalningstider på 4 månader och 8 månader i den form familjen önskar, eller vilken inverkan en utökad användning av kommundillägget har på barn under 2 år.

Stadsstyrelsen 14.2.2022 § 19

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsens beslutar att

- a) ge Emmi Pajunen och Eve Rämö samt de 27 andra ledamöterna som undertecknat motionen svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att de grönas stadsstyrelsegrupp lämnade följande uttalande till protokollet, som understöddes av den sannfinländska stadsstyrelsegruppen samt vänsterförbundets och centerns stadsstyrelsegrupper:

Enligt Vandas förvaltningsstadga ska ett svar på en motion som undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter beredas senast inom ett halvt år från det att motionen lämnats in. Denna motion har lämnats in i mars 2021. Svaret har dröjt så länge att det inte varit möjligt att eventuellt inverka på budgetförhandlingarna som fördes hösten 2021. Avskaffandet av hemvårdsstödet kommundillägg 1.8.2022 minskar utkomsten hos de familjer som fått barn mellan våren 2021 och augusti 2022, eftersom de i praktiken inte hinner få kommundillägget, och inte heller familjeledighetsreformens nya dagpenning som träder i kraft 1.8.2022.

Stadsfullmäktige 28.2.2022 § 12

Stadsstyrelsens beslut:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Dessutom antecknades ett uttalande till protokollet inlämnat av De grönas fullmäktigegrupp, i vilket Centerns, Kristdemokraternas, Sannfinländarnas och Rörelse Nus fullmäktigegrupper instämde i:

”Enligt Vandas förvaltningsstadga ska ett svar på en motion som undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter beredas senast inom ett halvt år från det att motionen lämnats in. Denna motion har lämnats in i mars 2021. Svaret har dröjt så länge att det inte varit möjligt att eventuellt inverka på budgetförhandlingarna som fördes hösten 2021. Avskaffandet av hemvårdsstödet kommuntillägg 1.8.2022 minskar utkomsten hos de familjer som fått barn mellan våren 2021 och augusti 2022, eftersom de i praktiken inte hinner få kommuntillägget, och inte heller familjeledighetsreformens nya dagpenning som träder i kraft 1.8.2022.”

Bilaga:

- Emmi Pajunens och Eve Rämös samt 27 andra ledamöters motion om att göra Vandatillägget för hemvårdsstöd mer flexibelt

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Mikko Mäkelä, direktör för småbarnspedagogiken, tfn 050 3417386, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)
Kati Timo, chef för småbarnspedagogiken 040 5772018, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)